

Zatrudnianie doktorantów w projektach MSCA ITN w świetle Ustawy 2.0

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, począwszy od października 2019 r., kształcenie doktorantów odbywa się w szkole doktorskiej (art. 198 ust. 1), a doktoranci nieposiadający stopnia doktora otrzymują stypendium doktoranckie (art. 209 ust. 1) wypłacane przez podmiot prowadzący szkołę doktorską (art. 209 ust. 9). Co do zasady doktorant nie może być zatrudniony jako nauczyciel akademicki ani jako pracownik naukowy (art. 209, pkt 10), jednak zakaz ten opatrzone pewnymi wyłączeniami (*omówionymi w ww. artykule ustawy*). Zakaz nie dotyczy m.in. zatrudnienia doktoranta jako nauczyciela akademickiego czy pracownika naukowego w celu realizacji projektu badawczego finansowanego ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art. 209 ust. 10 pkt 1 i art. 119 ust. 2 pkt 3a).

Zgodnie z zasadami realizacji projektów MSCA Innovative Training Networks (ITN) początkujący naukowcy muszą być zatrudniani do realizacji projektów na podstawie czasowej umowy o pracę, z pełnym ubezpieczeniem zdrowotnym i społecznym, chyba, że krajowe przepisy jednoznacznie tego zabraniają (*GA, Art.6.2(b) (i)*). W projektach **ITN European Joint Doctorates** i **ITN European Industrial Doctorates** zatrudniani początkujący naukowcy muszą być włączeni do programu kształcenia doktorantów („enrollment in doctoral programme”), odpowiednio *Art.6.2 (vii)* i *Art. 6.2 (viii)* umowy grantowej, zatem muszą być uczestnikami szkoły doktorskiej. Natomiast w projektach **ITN European Training Networks** nie ma obowiązku włączania zatrudnianych początkujących naukowców do programu doktoranckiego, zatem mogą oni, ale nie muszą być uczestnikami szkoły doktorskiej. W przypadku nieuczestniczenia w szkole doktorskiej naukowcy ci mogą przygotowywać rozprawę doktorską w trybie eksternistycznym.

Realizacja projektów MSCA ITN wymaga zastosowania się zarówno do przepisów umowy grantowej programu MSCA, jak i do przepisów polskiej ustawy. Doktoranci przyjmowani w ramach projektów ITN przez polskie podmioty nauki i szkolnictwa wyższego muszą zostać zatrudnieni na czasową umowę o pracę. Ponieważ *ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* nie przewiduje zwolnienia z wypłaty stypendium doktoranckiego, uczestnikom szkoły doktorskiej nieposiadającym stopnia doktora, początkujący naukowcy zatrudniani w ramach ITN i przyjmowani do szkół doktorskich muszą otrzymywać zarówno wynagrodzenie na podstawie umowy o pracę, płacone ze środków projektu, jak i stypendium doktoranckie, wynikające z zapisów ustawy i pokrywane z własnych środków podmiotu. Należy również pamiętać, że zatrudnienie w uczelni na stanowisku nauczyciela akademickiego w grupie stanowisk badawczo-dydaktycznych i badawczych oraz instytucie naukowym PAN lub instytucie badawczym na stanowisku pracownika naukowego jest równoznaczne z prowadzeniem działalności naukowej. Oznacza to konieczność złożenia oświadczenia o reprezentowanej dyscyplinie, a także oświadczenia upoważniającego podmiot zatrudniający do zaliczenia pracownika do liczby pracowników prowadzących działalność naukową (tzw. oświadczenie o liczbie „N”), o ile takie oświadczenie nie było złożone w innym podmiocie.